Криза украјинске владе показала је да се решења за проблеме бивше совјетске републике не налазе у Москви, како то често тврде у Кијеву у Вашингтону. Са привредом на ивици стечаја, раширеном корупцијом, армијом која је у јадном стању, грађанским ратом чији крај се не назире и огромним дуговима страним снабдевачима природним гасом, одлука премијера Арсенија Јацењука да поднесе оставку мало кога је изненадила. Званично, разлог за оставку је – распад владајуће коалиције и блокирање законских иницијатива од стране појединих група у Врховној ради (парламенту).

Апел председника Петра Порошенка на разум и позив да влада, са привременим председником Владимиром Гројсманом на челу, настави да делује јединствено, чини се тек као куповање времена. Уследила је и реакција из Вашингтона одакле је Јацењуку уручена порука сенатора Џона Мекејна и Криса Марфија да не напушта премијерску фотељу.

„Узнемирени смо распадом владајуће коалиције и оставком премијера. Схватамо важност ванредних избора, али уверени смо да је тренутни приоритет победа над сепаратистима у источној Украјини које подржава Русија", наводи се у писму двојице сенатора, преносе агенције.

Коалиција са партијама УДАР светског боксерског шампиона Виталија Кличка и социјалнационалистичком Слободом Олега Тјагнибока, објективно, није ни стварана на суштински заједничким интересима. Али Јацењукова Баткившчина, није ни имала праву могућност избора. Евентуално удруживање са Партијом региона смењеног председника Виктора Јануковича, иначе најбројнијом странком у парламенту, у потпуности би девалвирала све оно за шта су се изборили током крвавих демонстрација у Кијеву од 21. новембра 2013. до краја фебруара 2014.

Сем тога, протести у украјинској престоници финансирани су од стране САД, и за Јацењука није ни било другог излаза већ да се приклони екстремистима. Припадници Слободе су током сукоба са присталицама Јануковича отворено исказивали свој антисемитизам и профашистичку опредељеност певајући нацистичке песме и

размахујући нацистичким заставама. Све поменуто онемогућило је дубље реформе неопходне за опоравак земље. Неефикасан правни систем остаје и даље изузетно осетљив на политичке утицаје. А широко распрострањена корупција само га додатно подрива.

Оставка Јацењука отворила је и питање ванредних парламентарних избора, а то значи исту врсту „мрцварења" каква је виђена пре неколико месеци у време председничких избора. Тешко је веровати да ће југоисточни, проруски, део Украјине, са одлучношћу да створи сопствену републику, бити спреман да се у ту нову игру у потпуности укључи.

Да потез сада већ бившег премијера не иде у прилог ни украјинским покровитељима са запада, сведоче две ствари. Прва је већ поменути апел америчких сенатора, а други је саопштење да ће САД у најскорије време омогућити Украјини статус привилегованог ванблоковског војног партнера НАТО. Другим речима, бивша совјетска република моћи ће да рачуна на војну помоћ алијансе. Колико ће, међутим, све то у крајњој рачуници да је кошта, тешко је претпоставити. У сваком случају, потпуно сврставање уз САД значило би да Украјина постаје потенцијална мета руске одбране.

Јер нема сумње да је овај потез усмерен директно против Русије иако не решава ни један од нагомиланих унутрашњих проблема Украјине. Потенцирање сукоба на југоистоку земље, свакако, за циљ има скретање пажње житеља осталог дела земље од онога што чини њихову свакодневицу. Евентуално расписивање парламентарних избора, међутим, пореметило би ту у суштини лажну мирноћу.

Привременом председнику владе Гројсману руке ће, такође, бити везане. Сама чињеница да се Јацењук повукао није променила однос снага у парламенту у којем су депутати пречесто спремни да у „усаглашавању ставова" прибегну и физичким обрачунима.

Превремени избори, осим што би напетост у земљи учинили још видљивијом, могли би да представљају и увод у њено фактичко цепање и додатно ширење грађанског рата. Питање је и какви би били коначни резултати избора. Без гласача са југоистока земље, Баткившчина би могла да избије у први план, али тешко да би могла да се лиши бремена које су јој током коалиционе сарадње навалили УДАР и Слобода. Уз то, Украјинци добро памте да је управо лидер Баткившчине – Јулија Тимошенко – земљу увукла у неповољан споразум о гасу са Русијом који им је на плећа натоварио десетине

милијарди долара дуга.

(Политика)